

पेसनीयम्, पेसनीयम्, पिपेसिषणीयम्, पेपेसनीयम् ;
 पेस्यम्, पेस्यम्, पिपेसिष्यम्, पेपेस्यम् ;
 ईषत्पेसः-दुष्पेसः-सुपेसः ; —
 पेस्यमानः, पेस्यमानः, पिपेसिष्यमाणः, पेपेस्यमानः ;
 पेसितुम्, पेसयितुम्, पिपेसिषितुम्, पेपेसितुम् ;
 पेसा, पेसना, पिपेसिषा, पेपेसा ;
 पेसनम्, पेसनम्, पिपेसिषणम्, पेपेसनम् ;
 पेसित्वा, पेसयित्वा, पिपेसिषित्वा, पेपेसित्वा ;
 प्रपेस्य, प्रपेस्य, प्रपिपेसिष्य, प्रपेपेस्य ;
 पेसम् २, पेसम् २, पिपेसिषम् २, पेपेसम् २ ;
 पेसित्वा २, पेसयित्वा २, पिपेसिषित्वा २, पेपेसित्वा २. }

(1062) “ पै शोषणे ” (I-भ्वादिः-920. अक. अनि. पर.)

‘ पाने पिबति, रक्षायां पाति, पायति शोषणे ॥ ’ (श्लो. 5) इति देवः ।
¹पायकः-यिका, ²पायकः-यिका, पिपासकः-सिका, ³पापायकः-यिका ;
 पाता-पात्री, पाययिता-त्री, पिपासिता-त्री, पापायिता-त्री ;
⁴पायन्-न्ती, पाययन्-न्ती, पिपासन्-न्ती ; (8801) —
 पास्यन्-न्ती-ती, पाययिष्यन्-न्ती-ती, पिपासिष्यन्-न्ती-ती ; —
⁵व्यतिपायमानः, पाययमानः, व्यतिपिपासमानः, पापायमानः ;
 व्यतिपास्यमानः, पाययिष्यमाणः, व्यतिपिपासिष्यमाणः, पापायिष्यमाणः ;
 पाः-पौ-पः ; — — —

1. ‘ आतो युक् चिष्कृतोः ’ (7-3-33) इति युगागमः । एवं चन्द्रप्रत्यये, णमुलि च युगागमो ज्ञेयः ।
2. ‘ शाच्छासाहाव्यावेपां युक् ’ (7-3-37) इति ण्यन्ते सर्वत्र युगागमः । आदन्त-लक्षणपुगागमस्यापवादः । सूत्रेऽत्र लाक्षणिकस्यापि पाधात्तोरस्य ग्रहणम् इति व्याख्यातारः ।
3. ‘ गापोर्ग्रहणे इण्पिबत्योर्ग्रहणम् ’ (वा. 2-4-77) इति वचनात् ईत्वविधायके सूत्रे यञ्न्ते, नास्य ग्रहणमिति क्तप्रत्ययादिषु च ईत्वमस्य धातोर्नेति ज्ञेयम् । तेनैवं रूपम् ।
4. ‘ —अशिति ’ (6-1-45) इत्युक्तत्वादात्त्वं न । तेन शतरि आयादेशे रूपमेवम् ।
5. कर्मव्यतीद्वारे शानच् । एवं सन्नन्तेऽपि प्रकृतेरात्मनेपदनिमित्तमेव शानज्निमित्तमिति ज्ञेयम् ।